

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
26 Ekim 2023
Tarih: 2272
Sayı: 2272

5779

Semra DİNÇER
CHP Genel Başkan Yardımcısı
Ankara Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet ÖZHASEKİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Semra DİNÇER
Ankara Milletvekili

Kastamonu'da Hanönü ilçesi sınırlarında bakır madeni işleten Acacia Madencilik isimli firmanın atık deşarjı yaptığı bölgedeki kanal suyundan alınan numunelerin Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından akredite edilen bir laboratuvarında analiz edildiği, analiz sonuçlarında sudaki ağır metal oranının yasal seviyenin çok üzerinde çıktığı, kanal suyundaki kurşun, demir, cıva ve krom gibi ağır metallerin mevzuat sınırlarının binlerce miligram üzerinde olduğu tespit edilmiştir.

Numunelerin alındığı kanal suyunun, maden atık sahasına 25 metre yakında olduğu, bölge halkınca tarımsal sulama amacıyla kullanıldığı, kanaldaki suların Kızılırmak'ın kolu olan Gökırmak Çayına ulaştığı bilinmektedir.

Söz konusu ağır metal içeren atıklar, Kızılırmak havzası için tarım ve gıda güvenliği yönünden riskler barındırmakta, bölgedeki aktif fay hattını harekete geçirme olasılığı bulunmaktadır.

Diğer yandan, bahsedilen tesisteki zehirli kimyasal atıkları fabrikadan Atık Depolama Tesisine (ADT) taşıyan boruların 18 Kasım 2022, 11 Aralık 2022 ve 3 Ocak 2023 tarihlerinde 3 kez patladığı, patlayan boruların ise Hanönü halkının tarlasına sızarak veya basarak zarar verdiği, patlama noktalarının Hanönü Yatılı Bölge Okulu ve Jandarma Karakol Lojmanına oldukça yakın noktalar olduğu, tarımsal üretimde verim düşüklüklerine yol açtığı bilgileri basında ve kamuoyunda yer almıştır.

Buna göre,

- 1.) TÜRKAK tarafından akredite edilen laboratuvarca ağır metal oranının kabul edilebilir sınırların üzerinde çıkmasının raporlanmasına dair haberler sonrasında, Bakanlığınızca bölgede incelemeler yapılmış mıdır? Bu konuda bir girişiminiz olacak mı?
- 2.) Söz konusu tesisin, son denetimi hangi tarihte gerçekleştirilmiştir? Denetim raporlarındaki atık maden barajına yönelik tespit ve değerlendirmeler nelerdir?
- 3.) Denetim mekanizması kapsamında, söz konusu projenin etki sahası içerisindeki su kaynaklarından kurumunuz tarafından numuneler alınıp analizler yapılıyor/yaptırılıyor mudur? Yapılıyor/yaptırılıyorsa hangi aralıklarla yapılıyor/yaptırılıyordu?

Semra DİNÇER
CHP Genel Başkan Yardımcısı
Ankara Milletvekili

Bahsedilen tesisteki zehirli kimyasal atıkları fabrikadan Atık Depolama Tesisine (ADT) taşıyan boruların 18 Kasım 2022, 11 Aralık 2022 ve 3 Ocak 2023 tarihlerinde 3 kez patladığı iddia edilmektedir. Bu tarihlerdeki kazalar sonrasında;

- 4.) Söz konusu tarihlerde gerçekleşen 3 ayrı boru patlamasında ilgili şirkete hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
- 5.) Söz konusu kazalar sonrasında analiz için ne tür örnekler alınmıştır? Kaç noktadan numuneler alınmış ve kirlilik maden alanından itibaren ne kadar bir alanda analizlerle takip edilmiştir?
- 6.) Söz konusu kazaların yeraltı sularına etkilerine ilişkin bir takip yapılmış mıdır?
- 7.) Oluşan zararın kamuya maliyeti ne kadardır? Bu konuda bir hesaplama yaptınız mı? Yaptığınız maliyet hesaplamasında hangi parametreleri kullandınız?
- 8.) Yapılan kazalar sonrasında toplanan atıklar nerede depolanmıştır?
- 9.) Atıklara insan ve hayvan teması var mıdır? İnsanlar ve hayvanlar üzerinde sağlık taramasından geçirilmesi için Sağlık Bakanlığı nezdinde girişiminiz oldu mu?
- 10.) Bahsedilen tesis hakkında hangi idari yaptırımları uyguladınız? Çevre Kanunu'nun 15. maddesi kapsamında faaliyeti durdurma kararı neden vermediniz?
- 11.) Söz konusu kazalar nedeniyle tehdit altında olan Kızılırmak havzasında tarım ve gıda güvenliği yönünden riskler barındırması nedeniyle bu havzadaki su, toprak, hava değerlerindeki etkiler incelenmekte midir?
- 12.) Söz konusu kazanın etki sahasında olan bölgelerdeki (Kastamonu, Samsun il sınırlarında) köy ve mahallelerin içme ve kullanma sularında facia nedeniyle oluşan kirliliği tespiti yönelik numuneler alınmış mıdır? Gerekli analizler yapılmış mıdır? Bu ilçelerimizdeki kazadan etkilenmeye yönelik hangi tedbirler alınmıştır?
- 13.) Söz konusu kaza sonrasında Sağlık Bakanlığı'nın, projenin etki alanındaki köy ve mahallelerde sağlık önlemleri almasına ilişkin tedbirleriniz olmuş mudur?